

СТАВЛЕННЯ ПІДЛІТКІВ ДО РАНИХ СТАТЕВИХ ВІДНОСИН, АБОРТІВ ТА МЕТОДІВ КОНТРАЦЕПЦІЇ ADOLESCENTS' ATTITUDE TO EARLY SEXUAL RELATIONS, ABORTION AND CONTRACEPTION

Івашина М.-Д. В.

Науковий керівник: д. е. н., доц. Харченко Н. В.

Ivashina M.-D. V.

Scientific adviser: assoc. prof. Kharchenko N. V., D.Ec.Sc.

Українська медична стоматологічна академія

м. Полтава, Україна

Кафедра соціальної медицини, громадського здоров'я, організації та економіки охорони здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою

Актуальність. Через неналежну освіченість, щодо статевого життя підліткової категорії населення та доступність неперевіреної інформації сексуального характеру в інтернет мережі та телебаченні, створюються обставини за яких виникає підліткова вагітність. Про що говорить статистика України у 2019 році 118 дівчат стали матерями у віці до 14 років та 5700 у віці 15-16 років. Проблема надзвичайно актуальна та потребує втручання з боку суспільства.

Мета роботи. Дізнатися ступінь статевого виховання підлітків, рівень обізнаності та власні думки опитуваних про ранні інтимні відносини, аборти та методи контрацепції. Порівняти отримані дані з анкетуванням в 2017 році.

Матеріали та методи. Під час виконання роботи було використано статистичний, соціологічний (анкетування), порівняльний та історичний метод дослідження. Інформативними також стали статистичні дані України та результати опитування серед 40 школярок (віком від 14 до 17 років).

Результати. Результати дослідження показали, що 75% дівчат серед опитаних вже мали інтимні відносини та вважають що в такому віці це норма. Цей показник в порівнянні з подібним анкетуванням в 2017р. виріс майже в 1,5 рази. Шокувало те, що більше 40% анкетованих школярок позитивно відносяться до абортів. 30% опитаних не знають, що вагітність та аборт в підлітковому віці можуть нести тяжкі наслідки як для здоров'я матері так і для здоров'я дитини. 40% опитаних отримали свій перший сексуальний досвід у віці 14-15 років. 10% серед дівчат які уже мали коїтос вважають презервативи неважливим атрибутом інтимного життя. 55% опитаних відзначили, що вдома та в школі з ними не проводилися профілактичні бесіди щодо раннього початку сексуального життя та його наслідків.

Висновки. Згідно порівняльно-статистичних даних з кожним роком підлітки все раніше розпочинають своє статеве життя, та мають не достатню або не вірне сприйняття щодо раннього материнства, підліткових абортів та їх наслідків. Більшість опитаних школярок вважають найголовнішою причиною вагітностей серед підлітків невдало підібраний метод контрацепції або їх невірне використання.

ОЦІНКА СПОЖИВАННЯ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ МІСТА ПОЛТАВА ESTIMATION OF CONSUMPTION OF FOOD SUPPLEMENTS AMONG THE POPULATION OF POLTAVA

Калашник Л. О., Довгополий О. О.

Науковий керівник: к. м. н., Плужнікова Т. В., Краснова О. І.

Kalashnyk L. O., Dovhopolyi O. O.

Scientific adviser: Pluzhnikova T. V., PhD, Krasnova O. I.

Українська медична стоматологічна академія

м. Полтава, Україна

Кафедра соціальної медицини, громадського здоров'я, організації та економіки охорони здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою.

Актуальність. У сучасний час все більше зростає негативний вплив екзогенних факторів які впливають на органи і системи органів людини, і завдають шкоду здоров'ю людини. До таких чинників відносяться консерванти, харчові добавки, штучні барвники, підсилювачі смаку. Щорічно їх вплив зростає пропорційно з підвищення кількості їх споживання в продукції різного виду. Тому зростає ризик захворювання органів і систем що пов'язані з споживання продуктів що містять харчові добавки.

Мета роботи. Провести аналіз поінформованості населення міста Полтава шляхом опитування-анкетування щодо харчових добавок, позначення їх на товарі відповідними буквами та цифрами, вплив на органи і системи органів людини.

Матеріали та методи. На підставі медико-статистичного методу дослідження, а також проведеного опитування та анкетування серед населення міста Полтави нами було проаналізовано 200 анкет на основі яких ми виділили осіб, що знають про можливі захворювання органів і систем пов'язаних із прийомом харчових добавок (28%) і тих, хто не знає про шкідливість харчових добавок(72%).

Результати дослідження показали, що 28% населення поінформовано про шкоду харчових добавок. Серед них 50% не дивиться на склад продукту при покупці товару, 32% перевіряють склад продукту і намагаються споживати продукцію з меншою кількістю харчових добавок, 18% надають перевагу купівлі продукції на стихійних ринках.

Висновки. Проаналізувавши результати даної роботи нами встановлено, що суспільство недостатньо поінформоване про шкоду харчових добавок і шкоду яку несуть вони для органів і систем органів. Виходячи з наведених фактів, використання харчових добавок, консервантів, штучних барвників, повинно суворо контролюватися на державному рівні. Контроль за великою кількістю харчових добавок з багатьох причин утруднений, тому необхідно обмежити їх перелік, який використовують в харчовій промисловості, залишивши тільки ті, які вкрай необхідні для прискорення чи покращення технологічного процесу і є абсолютно нешкідливими для організму людини.